

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 202/2010-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. mája 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Š. S., H., zastúpeného advokátom JUDr. M. C., N., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Komárno v konaní vedenom pod sp. zn. 4 D 328/2003, Dnot 115/2003, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Š. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. septembra 2009 doručená sťažnosť Š. S., H. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. M. C., N., ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), pričom v petite sťažnosti

neoznačil ani porušovateľov označených práv, ani ich konanie, resp. rozhodnutie, ktorými malo dôjsť k porušeniu označených práv.

Na základe výzvy ústavného súdu sťažovateľ podaním doručeným ústavnému súdu 22. decembra 2009 upresnil petit sťažnosti. Medzitým ešte podaniami doručenými ústavnému súdu 24. septembra 2009 a 3. decembra 2009 doplnil sťažnosť o ďalšie listinné dôkazy vzťahujúce sa na jeho vec.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ „... je právnym nástupcom po nebohom otcovi Š. S..., ktorý ešte za svojho života dal do užívania majetok do Poľnohospodárskeho družstva B. (ďalej len PD B.) a bol zároveň aj členom PD.

Od roku 1992 na základe transformačného projektu PD B. došlo k rozpočítaniu a prerozdeľovaniu majetku na oprávnené osoby t. j. na členov PD B. Otec sťažovateľa Š. S... požiadal roku 1992 o vyporiadanie majetku a zároveň o jeho navrátenie nakoľko sa jednalo o jeho vlastníctvo. Jeho žiadosti vyhované nebolo a z toho dôvodu podal opätovnú žiadosť dňa 29. 08. 1993. Aj napriek tejto jeho opätovnej snahe k vyporiadaniu majetkových podielov, teda majetku, ktorý bol jeho vlastníctvom vneseným do užívania PD B., k samotnému vyporiadaniu došlo až roku 1997. Medzi otcom sťažovateľa a samotným PD B. došlo k uzatvoreniu dohôd o vysporiadaní vyrovnávajúceho podielu, na podklade týchto dohôd mal byť majetok otcovi sťažovateľa prinavrátený, tu by som chcel opätovať, že sa jedná o majetok jeho vlastný, ktorý riadne zdokladoval listami vlastníctva ako aj majetkovým prídélom.

K vyporiadaniu majetku samotnými dohodami o vysporiadaní nedošlo a napriek tomu bol majetok, ktorý patrí sťažovateľovmu otcovi prepísaný na tretie osoby na podklade týchto dohôd o vysporiadaní majetkového podielu.

Medzičasom zmenilo PD B. právnu subjektivitu a bola založená spoločnosť s ručením obmedzením PD B. s. r. o. Pričom na pôvodné PD B. bol nariadený konkurz.“

Sťažovateľ uvádza, že 17. marca 2003 „podal... spolu s rodinnými príslušníkmi bratom F. S. a matkou L. S. trestné oznámenie na Okresnej prokuratúre v Komárne, predmetom, ktorého bolo podozrenie zo spáchania trestného činu podvodu a trestného činu

porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku v zmysle § 250 a § 255 Trestného zákona (účinného v čase spáchania skutku), osobami vo vedúcich štruktúrach Poľnohospodárskeho družstva B. (ďalej len PD B.).

Nakoľko v PD B. pracoval aj nebohý otec sťažovateľa neb. Š. S..., po ktorom je zákonným dedičom sťažovateľ, bolo mu vypočítané pri vysporiadaní majetkového podielu finančné vyrovnanie...

Uvedené finančné vyrovnanie sa malo uskutočniť pomocou dohôd o vysporiadaní vyrovnávacieho podielu v zmysle § 233 Obchodného zákonníka a čl. 24 a 39 Stanov PD B. zastúpenej Ing. J. P. ako vtedajším predsedom PD B. a J. K. ako podpredsedom PD B.

Na podklade týchto dohôd mali byť neskôr nehnuteľnosti prinavrátené uvedené v dohodách sťažovateľovmu otcovi neb. Š. S.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti podal sťažovateľ trestné oznámenie na Okresnú prokuratúru v Komárne.

Dňa 25. 03. 2003 bolo trestné oznámenie odstúpené na Obvodné oddelenie PZ v Hurbanove pod sp. zn. ČVS: ORP-170/Hu-2003, kde bol sťažovateľ vypočutý namiesto svojho otca neb. Š. S., ktorý vtedy ešte žil ostatný poškodený sťažovateľova matka ako aj jeho brat vypočutý nebol. Následne bolo trestné oznámenie dňa 17. 9. 2003 odstúpené z obvodného oddelenia PZ v Hurbanove na Okresné riaditeľstvo PZ v Komárne, kde bol spis prečíslovaný na sp. zn. ČVS: ORP-160/OKP-03, pričom taktiež nedošlo k vypočutiu ostatných poškodených vo veci sťažovateľova matka ako aj jeho brat, spis bol opätovne prečíslovaný na sp. zn. ČVS: ORP-285/OSN-KN-2004 a pridelený opätovne inému vyšetrovateľovi a ani do tretice neboli vypočutý ostatný poškodený...

Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Komárne bolo začaté trestné stíhanie vo veci, ktoré bolo zastavené uznesením Okresného prokurátora v Komárne dňa 10. 06. 2004. Proti uzneseniu Okresného prokurátora v Komárne podal sťažovateľ sťažnosť v zákonnej 3 dňovej lehote. Svoju sťažnosť p. S. odôvodnil tým, že jeho vlastníctvo resp. vlastníctvo právneho predchodcu bolo dostatočne preukázané potvrdením okruhu dedičov, potvrdením pozemkového úradu, identifikáciou parciel a listami vlastníctva. Svoju sťažnosť odôvodnil aj tým, že v roku 2001 bola na predmetných parcelách vykonaná ROEP-ka (register obnovenej evidencie pozemkov). To znamená, že nebolo možné predložiť

vyšetrovateľovi aktuálne listy vlastníctva nakoľko, došlo v zmysle ROEP k pozemkovým úpravám, to znamená, že väčšina z predmetných parciel bola zlúčená.“.

Sťažovateľ poukázal na to, že „... samotné dohody o vysporiadaní majetkového podielu, boli neplatné a teda nemohlo dôjsť k ich naplneniu, nakoľko na ich platnosť sa vyžadovalo zaplatenie vyrovnávajúceho podielu. Pokiaľ teda tieto dohody neboli platné, nemohli ani len po formálnej stránke mať za následok prevod vlastníckeho práva. V týchto okolnostiach videl sťažovateľ, že zo strany vtedajšieho vedenia PD B. dochádzalo k napĺňaniu skutkovej podstaty trestného činu podvodu v zmysle § 250 Trestného zákona (účinného v čase spáchania skutku). Vyšetrovateľ neuskutočnil dokazovanie v plnom rozsahu a vôbec sa nezameral na podstatné skutočnosti, ktoré tvrdil sťažovateľ...“

Majetok, ktorého vlastníctvo bolo preukázané naďalej užívala PD B. s. r. o., išlo o majetok, ktorý patril nebohému Š. S., a napokon nemožno opomenúť aj to, že časť tohto majetku bola predaná.

K samotnému prevodu majetku došlo pomocou dohôd o vysporiadaní vyrovnávacieho podielu, ktoré sa však nenaplnili, avšak tieto dohody poslúžili vedeniu PD B. na prevod vlastníckeho práva aj keď na to neboli po formálnej stránke ako aj obsahovej stránke spôsobilé. Všetky tieto skutočnosti boli ozrejmene vyšetrovateľom a aj napriek tomu sa nimi nezaoberali.

V novozaloženej spoločnosti PD B. s. r. o. figurovala osoba, ktorá mala vydávať majetok v pôvodnom PD B. Sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu prokurátora o zastavení trestného stíhania bola zamietnutá.

Dňa 21. 08. 2004 bolo po odvolaní sťažovateľa na Krajskú prokuratúru v Nitre obnovené vyšetrovanie vo veci. Ani po obnovení vyšetrovania sa vyšetrovateľ nezaoberal porušením stanov ako aj porušením povinnosti pri správe cudzieho majetku, a taktiež nevypočul všetkých poškodených vo veci. Nebolo zdôvodnené prečo neboli vydané majetky neb. Š. S. zo strany PD B. v zákonnej lehote. Nebolo taktiež zdôvodnené prečo bol majetok sťažovateľa znížený, nakoľko nepodpísal transformáciu družstva. Nebolo taktiež prešetrené, z akého dôvodu nebol vydaný majetok neb. Š. S. aj napriek tomu, že PD B. ho mala len v prenájme, na podklade nájomnej zmluvy zo dňa 07. 05. 1993...

Sťažovateľ vo svojej výpovedi zo dňa 20. 09. 2006 uviedol, že v spise sa nenachádzajú dokumenty, ktoré doložil do spisu a to listy vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam, register členov oprávnených osôb na meno Š. S. a L. S. Paradoxom je aj to, že táto zápisnica bola dodatočne bez súhlasu sťažovateľa zmenená resp. bolo zmenené číslo spisu.

Chcem poukázať na to, že v trestnom konaní, ktoré bolo z hľadiska efektívnosti a vymožitelnosti pre sťažovateľa tupou porážkou a obsahovalo nespočetne veľa procesných chýb v oblasti trestného práva, s prihliadnutím na ustanovenie § 2 ods. 7 a ods. 10 Trestného poriadku...“.

Ďalej sťažovateľ uviedol, že „... sa domáha svojho práva aj prostredníctvom žaloby o vylúčenie veci z konkurznej podstaty na Krajskom súde v Bratislave, nakoľko pôvodné PD B. – v konkurze malo v užívaní majetok, ktorý neskôr prešiel už pomocou spomínaných dohôd na novozaložené PD B. s. r. o. Žalobu podal sťažovateľ spolu s ostatnými rodinnými príslušníkmi ako právnymi nástupcami nebohého Š. S..., prostredníctvom advokáta ešte v roku 2003. Napriek tomu, že sťažovateľ preukázal to že je dedičom neb. Š. S. ako aj to, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom žaloby o vylúčenie veci z konkurznej podstaty sú predmetom dedičstva. Krajský súd v Bratislave žalobu zamietol. Sťažovateľ podal proti rozhodnutiu Krajského súdu v Bratislave odvolanie v zákonnej lehote. Najvyšší súd ako odvolací súd rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave potvrdil. Sťažovateľ podal voči rozhodnutiu Najvyššieho súdu v Bratislave dovolanie, o ktorom nebolo dodnes rozhodnuté, pričom samotné prejednanie dovolania po niekoľkých urgenciách v akom stave sa vec nachádza je vytýčené na rok 2010.“.

Napokon sťažovateľ uviedol, že „... v súbehu týchto konaní prebieha aj dedičské konanie po nebohom Š. S., otcovi sťažovateľa. V tomto dedičskom konaní ktoré prebieha pomaly už 7 rokov boli prejednávané aj nehnuteľnosti, ktoré boli v užívaní PD B. a napokon, ktoré boli predmetom sporov na Krajskom súde v Bratislave ako aj predmetom trestných konaní na Okresnej polícii v Komárne...“.

V samotnom dedičskom konaní, dochádza k prieťahom v konaní a v súvislosti s touto skutočnosťou sa sťažovateľ obrátil na Krajský súd v Komárne, Notársku komoru ako aj na

Ministra spravodlivosti. Prvé rozhodnutie bolo v dedičskom konaní vydané až 24. 10. 2007, a neobsahovalo všetok majetok, ktorý mal vo vlastníctve neb. Š. S. predovšetkým ide o majetok z majetkového výmeru č. 2D-898/86. Proti prvostupňovému rozhodnutiu v dedičskom konaní podal sťažovateľ odvolanie, z vyššie uvedených dôvodov. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd vydal dňa 29. 2. 2008 uznesenie, ktorým rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uznesením Okresného súdu v Komárne o nadobudnutí dedičstva zo dňa 01. 06. 2009 nadobudol sťažovateľ spolu s ostatnými súrodencami všetok majetok po svojom otcovi, teda aj majetok, ktorého vlastníctvo preukázal v trestnom konaní ako aj v konaní pred Krajským súdom v Bratislave. Rozhodnutie o nadobudnutí dedičstva nebolo spôsobilé na zápis vlastníckych práv do príslušného katastra nehnuteľností. Z tohto dôvodu bolo rozhodnutie Okresného súdu v Komárne č. k. 4 D/328/2003 o nadobudnutí dedičstva vrátené katastrom nehnuteľností späť na Okresný súd v Komárne... Zo strany navrhovateľa bol Okresný súd v Komárne vyzvaný na vydanie opravného rozhodnutia o nadobudnutí dedičstva, pričom spisový materiál bol odstúpený opätovne Notárskemu úradu JUDr. M. K. – notárke so sídlom K., ktorá doposiaľ vec neukončila na vydanie nového rozhodnutia.“.

Podľa názoru sťažovateľa „... postupom Okresnej polície v Komárne ako aj Krajského súdu v Bratislave a napokon aj Okresným súdom v Komárne boli aj sú porušované základné ľudské práva a slobody. Postupom týchto orgánov dochádzalo a napokon aj dochádza k priedňaniu konaní, čo má za následok, že sťažovateľ nemôže riadne užívať vlastníctvo a to od roku 1997. Pre súkromne hospodáriaceho roľníka to znamenalo finančnú stratu a napokon aj nevykonalnosť základných práv garantovaných medzinárodnými zmluvami ako aj ústavou Slovenskej republiky. Významným dôkazom je aj vyrozumienie prezidenta Policajného zboru zo dňa 22. 07. 2009 o tom, že boli zistené nedostatky v súvislosti s prejednávanou vecou na Okresnom riaditeľstve PZ v Komárne, ako aj samotné dedičské konanie, ktoré naďalej prebieha už takmer 7 rok na Okresnom súde v Komárne č. k. 4 D/328/2003 bez vydania právoplatného rozhodnutia vo veci.“.

Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa upravené v článku čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky Č. l. 6 odsek 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd v nadväznosti na čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky porušené bolo.

2. Okresnému súdu v Komárne prikazuje aby vo veci konal a zakazuje aby v dedičskom konaní po nebohom Š. S... pokračovalo v porušovaní práv.

3. Š. S... trvale bytom H. priznáva finančné zadost' učinenie 30.000 EUR, ktoré je Okresný súd v Komárne povinné vyplatiť Š. S. do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia (nálezu).“

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný sťažnosťou (§ 49 a nasl. zákona o ústavnom súde) a najmä jej petitom.

Sťažovateľ sa v upravenom petite sťažnosti domáha, aby ústavný súd vyslovil, že jeho základné právo podľa čl. 20 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru boli porušené. Sťažovateľ však v petite (napriek predchádzajúcej výzve ústavného súdu) neuvádza, akým konkrétnym právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, ktorého orgánu verejnej moci mali byť označené práva porušené, iba následne sa v ďalšej časti petitu sťažnosti domáha, aby ústavný súd prikázal Okresnému súdu Komárno (ďalej len „okresný súd“) vo veci konať a zakázal v dedičskom konaní po nebohom Š. S... (ďalej len „porúčiteľ“), pokračovať v porušovaní práv.

Na základe obsahu sťažnosti, ako aj z predloženej dokumentácie možno konštatovať, že sťažnosť sťažovateľa nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, keďže neobsahuje všetky náležitosti ustanovené v § 20 ods. 1 a 3 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd konštatuje, že z odôvodnenia návrhu na začatie konania síce možno vyvodiť, akej veci sa týka, kto ho podáva a proti komu smeruje, ale sťažovateľovo podanie neobsahuje najmä jasný a zrozumiteľný návrh rozhodnutia vo veci samej (petit), ktorého vydania sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde). Petit musí byť vymedzený presne, určito a zrozumiteľne, teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci [petit v danom prípade neobsahuje spisovú značku namietaného konania okresného súdu, pričom ani dôvody sťažnosti sa nestotožňujú s petitom (sťažovateľ v odôvodnení sťažnosti uvádza, že porušovateľom označených práv má byť okrem okresného súdu aj Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Komárne a Krajský súd v Bratislave, avšak označenie subjektov, ktoré mali porušiť sťažovateľove práva iba v odôvodnení, môže ústavný súd považovať iba za súčasť jeho argumentácie)].

Uvedené skutočnosti zakladajú dôvod na odmietnutie sťažnosti sťažovateľa zastúpeného kvalifikovaným právnym zástupcom pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí. Ústavný súd v tejto súvislosti poukázal na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej taký rozsah nedostatkov zákonom predpísaných náležitostí, aký vyplýva z podania sťažovateľa, nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05).

Napriek uvedenému ústavný súd preskúmal vec sťažovateľa aj z hľadiska existencie ďalších dôvodov na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to predovšetkým z hľadiska toho, či mu sťažnosť bola doručená v zákonom ustanovenej lehote (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde) a či nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Z odôvodnenia a bodu 2 petitu sťažnosti sa dá vyvodiť, že sťažnosť smeruje proti postupu okresného súdu v dedičskom konaní po poručiteľovi – právnemu predchodcovi sťažovateľa. Sťažovateľ namietá prieťahy v konaní, pričom doterajšiu dobu dedičského konania považuje za neprimeranú, v čom vidí aj porušenie svojho vlastníckeho práva. V tejto súvislosti sťažovateľ žiada, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu vo veci konať a zakázal mu pokračovať v porušovaní jeho práv.

Pre účely preskúmania námietok sťažovateľa v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti si ústavný súd vyžiadal spis okresného súdu sp. zn. 4 D 328/2003,

Dnot 115/2003. Z predmetného spisu, ako aj z dokumentácie priloženej k sťažnosti ústavný súd zistil, že v dedičskom konaní po poručiteľovi..., vedenom okresným súdom pod sp. zn. 4 D 328/2003, Dnot 115/2003 (okresný súd začal konanie v dedičskej veci uznesením z 10. júna 2003 a súčasne poveril notárku M. K., K., ako súdnu komisárku na vykonanie potrebných úkonov vo veci prerokovania dedičstva po poručiteľovi), okresný súd uznesením z 1. júna 2009 určil čistú hodnotu dedičstva v čase smrti poručiteľa sumou 29 630,29 € (862 642 Sk) a schválil dohodu dedičov o vyporiadaní dedičstva. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť 3. júla 2009. Okresný súd doručil právoplatné uznesenie Správe katastra v Komárne (ďalej len „správa katastra“) 2. septembra 2009 na zápis listiny.

1. K namietanému porušeniu práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 D 328/2003, Dnot 115/2003

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (IV. ÚS 96/02, IV. ÚS 61/03, II. ÚS 212/06, IV. ÚS 103/07) sa ochrana základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie týchto práv označeným orgánom verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd pri skúmaní porušenia základného práva na konanie bez zbytočných prietahov a v primeranej lehote zohľadňuje aj to, či u sťažovateľa objektívne ide o odstránenie stavu právnej neistoty v jeho veci, pretože len v takom prípade možno

uvažovať o porušení tohto základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (IV. ÚS 226/04).

Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (IV. ÚS 103/07).

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti fyzickej osoby na konanie pred ústavným súdom je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť (napr. I. ÚS 120/02, I. ÚS 124/04). Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03).

Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre zdôrazňuje, že v zmysle § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru treba posudzovať z hľadiska počítania lehoty pre včasnosť podania sťažnosti ako „iný zásah“ (m. m. I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03).

Tento skutkový stav bol so zreteľom na obsah sťažnosti, ako aj s prihliadnutím na obsah a účel práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru základom rozhodujúcim pre posúdenie dôvodnosti sťažnosti sťažovateľa ústavným súdom.

Ústavný súd konštatuje, že v čase, keď mu bola sťažnosť sťažovateľa doručená, t. j. 21. septembra 2009 (na poštovú prepravu bola odovzdaná 17. septembra 2009), už bol odstránený stav právnej neistoty, v ktorom sa sťažovateľ nachádzal po celý čas trvania dedičského konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 4 D 328/2003, Dnot 115/2003. V danom prípade označené konanie okresného súdu skončilo 3. júla 2009, keď nadobudlo

právoplatnosť uznesenie z 1. júna 2009, ktorým okresný súd rozhodol o vypořiadaní dedičstva po poručiteľovi. Sťažovateľ podal sťažnosť na neprimeranú dĺžku súdneho konania až po právoplatnom skončení namietaného konania, t. j. vtedy, keď ústavný súd už nemôže žiadnym spôsobom prispieť k odstráneniu stavu právnej neistoty (obdobne IV. ÚS 359/08).

V spojitosti s už odstráneným stavom právnej neistoty sťažovateľa (čo sa týka rozsahu dedičstva a jeho vysporiadania dohodou dedičov) nemá podľa názoru ústavného súdu žiaden právny význam skutočnosť, že správa katastra 9. októbra 2009 vrátila právoplatné rozhodnutie okresnému súdu s oznámením, že zápis listiny nie je možný z dôvodu, že údaje v uznesení sa nezhodujú s údajmi v katastri nehnuteľností [po zápise registra obnovenej evidencie pozemkov (ďalej len „ROEP“) v katastrálnom území B.], pričom v nadväznosti na to (po porovnaní údajov z katastra nehnuteľností s údajmi podľa výpisu z navrhnutého ROEP v kat. území B. a zaslaní aktuálnych listov vlastníctva správou katastra) okresný súd vydal 20. januára 2010 opravné uznesenie, ktoré nadobudlo právoplatnosť 13. februára 2010.

Ak bol sťažovateľ toho názoru, že v označenom konaní okresného súdu dochádza k zbytočným priet'ahom a trvá neprimerane dlho, mohol sa domáhať ochrany svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru podaním sťažnosti ústavnému súdu v takom štádiu tohto súdneho konania, v ktorom sa ešte mohol naplniť účel sledovaný takouto sťažnosťou, ktorým je podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty účastníkov namietaného súdneho konania (napr. III. ÚS 61/98, II. ÚS 280/08).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd vyhodnotil sťažnosť sťažovateľa v tejto časti za zjavne neopodstatnenú a navyše aj za oneskorene podanú, a preto ju po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 D 328/2003, Dnot 115/2003

Sťažovateľ v súvislosti so skutočnosťou, že dedičské konanie prebieha takmer sedem rokov, tiež namietal, že v jeho právnej veci došlo aj k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 20 ústavy.

Podľa zjednocovacieho stanoviska ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 2/08 z 15. októbra 2008 „Ak sťažovateľ namieta sťažnosťou podľa čl. 127 ústavy porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, prípadne iného ústavou chráneného práva hmotného charakteru v nadväznosti, resp. v organickom spojení s porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru po právoplatnom skončení napadnutého súdneho konania, tak pri predbežnom prerokovaní takejto sťažnosti ako dôvod jej odmietnutia ako celku možno uplatniť ustálený právny názor ústavného súdu, podľa ktorého ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru len vtedy, ak bola sťažnosť pred ústavným súdom uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva ešte mohlo dochádzať alebo porušenie v tom čase ešte mohlo trvať“ (m. m. I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05).

Podľa § 6 zákona o ústavnom súde je senát v ďalšom konaní viazaný uznesením pléna ústavného súdu, ktorým bolo rozhodnuté o zjednotení odchylných právnych názorov (zjednocovacie stanovisko pléna). V danom prípade bolo konanie, v ktorom malo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 20 ústavy, už v čase uplatnenia ochrany označeného základného práva sťažovateľom prostredníctvom sťažnosti podanej ústavnému súdu právoplatne skončené (už netrvalo), preto ústavný súd súc viazaný zjednocovacím stanoviskom pléna pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa už ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa na ochranu ústavnosti nezaoberal.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. mája 2010